

Nr 324

Av herr **Olsson, Erik, m. fl.**, om fördelningen mellan kommuner av skolkostnader i vissa fall.

(Lika lydande med motion nr 394 i Andra kammaren)

I barnavårdslagen 2 § stadgas, att varje kommun skall sörja för sin barnavård. I 25 § anges de förhållanden som utgör grundvalarna för barnavårdsnämnds skyldighet att vidtaga tillrättaförande åtgärder, och i §§ 26—29 lämnas anvisningar om de medel, som därvid skall komma i fråga.

Enligt 29 § skall, om förebyggande åtgärder bedömes vara gagnlösa eller om sådana åtgärder vidtagits utan att medföra rättelse, den underårige omhändertagas för samhällsvård.

Av 72 § barnavårdslagen framgår, att när någon omhändertagits för samhällsvård äger hemkommunen att som ersättning för vårdkostnaden uppbära underhållsbidrag eller annan periodiskt utgående förmån, som tillkommer den omhändertagne under vårdtiden. Kommunen är även berättigad att utfå ersättning för sagda kostnad av egendom, som tillhör den underårige vid omhändertagandet eller som tillfaller honom medan han är omhändertagen.

För kostnad som kommunen haft för samhällsvård för omhändertagen, som ej fyllt 16 år, är föräldrarna ersättningsskyldiga.

Det bör i detta sammanhang observeras, att det i lagtexten endast talas om ersättning för själva vårdkostnaden samt att det i realiteten ofta är omöjligt för kommunerna att återbekomma utlagda vårdkostnader från föräldrar till barn som omhändertagits för samhällsvård.

En av barnavårdsnämnderna allmänt tillämpad form av samhällsvård för minderåriga är att dessa utackorderas i enskilda hem enligt bestämmelserna i BvL kap. 7 §§ 46—53. Därvid strävar man efter att placera barnen i en annan miljö, som ger lugn, trygghet och tillfälle till god karaktärsdanning. Denna utplacering i enskilda fosterhem sker i stor omfattning till platser belägna utanför hemkommunen, ofta långt från barnets hemort. Det hör därvid icke till ovanligheterna att barnen kommer till fosterhem belägna i genuin glesbygd. Tvärtom torde detta eftersträvas av barnavårdsnämnderna när det gäller barn som är eller hotas av att bli missanpassade i tätortssamhälle genom t. ex. dess destruktiva gängbildningar.

Inackordering i enskilt fosterhem medför emellertid att värdkommunen har att enligt skollagen svara för barnens skolundervisning dock utan att hemkommunen (den kommun som svarar för samhällsvården) är skyldig

att ersätta värdkommunen härför (skollagen 46 § jämf. med 43 §). Man kan starkt ifrågasätta rimligheten i att hemkommunen på detta sätt kan överlasta hela undervisningskostnaden för barn på en annan kommun. Det är dessutom i allmänhet så att hemkommunen är en tätortskommun med bättre skatteunderlag än värdkommunen, som ofta är en glesbygdskommun med svagt skatteunderlag.

Med hänsyn till ovan anförda bör värdkommunen, i de fall den måste bereda skolundervisning för barn utackorderade av främmande kommun, erhålla ersättning härför av hemkommunen. Denna ersättning bör utgå dels med belopp som för läsåret angives i k. kung. om vissa ersättningar vid kommunal samverkan på skolväsendets område och dels för övriga direkta kostnader för elev t. ex. extra skolskjuts eller annan anordning, som kan vara nödvändig för att bereda omhändertaget barn undervisning. Skolkostnaden för barnet bör lämpligen efter samråd med skolstyrelsen meddelas av värdkommunens barnavårdsnämnd i samband med dess yttrande över fosterhemmets lämplighet.

Som ett ytterligare argument för behovet av ändrade bestämmelser i enlighet med vad i motionen föreslagits får vi anförda, att det påtalade förhållandet med säkerhet inte underlättar för barnavårdsnämnderna att få fosterhem för omhändertagna barn. Tvärtom kan man på goda grunder antaga att de kommunala myndigheterna i en presumtiv värdkommun icke gärna medverkar till inackorderingar, som kan komma att åsamka kommunen kostnader för undervisning av barn från annan kommun, ett förhållande som ur den sociala ungdoms- och barnavårdens synpunkt är att beklaga.

Med hänvisning till det anförda hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om lagförslag som i huvudsaklig överensstämmelse med vad i motionen förordats ger värdkommun rätt till ersättning från hemkommun för skolkostnader för skolpliktiga barn som omhändertagits och utplacerats i enskilda fosterhem.

Stockholm den 20 januari 1966

Erik Olsson

Dagmar Ranmark

Manne Olsson

Nils Hjorth